

ویتیلیگو (Vitiligo) یک بیماری پوستی است که در آن لکه های پوست رنگ خود را از دست می دهند.

کل سطح پوستی که می تواند تحت تاثیر ویتیلیگو قرار گیرد در افراد مختلف، متفاوت است. ویتیلیگو همچنین می تواند چشم ها، داخل دهان و مو را نیز تحت تاثیر قرار دهد. در بیشتر موارد، نواحی آسیب دیده تا آخر عمر تغییر رنگ می دهند.

این وضعیت حساس به نور است، به این معنی که مناطق آسیب دیده نسبت به مناطقی که حساس نیستند به نور خورشید حساس تر خواهند بود.

پیش بینی اینکه آیا لکه ها گسترش می یابند سخت است. انتشار ممکن است هفته ها طول بکشد، یا تکه ها برای ماه ها یا سال ها ثابت می مانند.

لکه های روشن تر در افرادی که پوست تیره تر یا برنزه تر دارند، بیشتر قابل مشاهده است.

ویتیلیگو زمانی رخ می دهد که سیستم ایمنی بدن ملانوسیت ها را از بین می برد. ملانوسیت ها سلول های پوستی هستند که ملانین تولید می کنند، ملانین نوعی ماده شیمیایی است که به پوست رنگ یا رنگدانه می دهد.

این مقاله در یکی از مجهزترین آزمایشگاه های تهران (آزمایشگاه نیکو) تهیه شده است.

آزمایشگاه پاتوبیولوژی

علائم ویتیلیگو چیست؟

تنها علامت ویتیلیگو ظاهر شدن لکه ها یا لکه های مسطح با رنگ روشن تر روی پوست است. اولین نقطه سفیدی که قابل توجه می شود اغلب ناحیه ای است که در معرض نور خورشید قرار دارد.

به صورت یک لکه ساده شروع می شود، کمی رنگ پریده تر از بقیه قسمت های پوست، اما با گذشت زمان، این نقطه کم رنگ تر می شود تا زمانی که سفید شود.

لکه ها معمولاً شکل نامنظم دارند. گاهی اوقات ممکن است لبه ها با رنگ قرمزی که در تمام رنگ های پوست قابل مشاهده است ملتهب شوند و گاهی اوقات باعث خارش می شوند.

با این حال، به طور معمول، هیچ گونه ناراحتی، تحریک، درد یا خشکی در پوست ایجاد نمی کند.

اثرات ویتیلیگو بین افراد متفاوت است. به عنوان مثال، برخی از افراد ممکن است تنها تعداد انگشت شماری از نقاط سفید داشته باشند که دیگر رشد نکنند، در حالی که برخی دیگر لکه‌های سفید بزرگ‌تری ایجاد می‌کنند که به هم می‌پیوندند و نواحی بیشتری از پوست را تحت تأثیر قرار می‌دهند.

علل ایجاد ویتیلیگو چیست؟

علت ایجاد ویتیلیگو ناشناخته است، اما چند نظریه در مورد علت آن وجود دارد.

برخی از علل احتمالی عبارتند از:

ژنتیک: طبق یک بررسی، تخمین زده می‌شود که ۲۰ درصد از افرادی که ویتیلیگو برای آنها تشخیص داده شده است، یکی از بستگان درجه یک مبتلا به این بیماری است.

پاسخ خود ایمنی: سیستم ایمنی بدن به ملانوسیت‌ها حمله کرده و آنها را از بین می‌برد

استرس اکسیداتیو: هنگامی که افراد دچار عدم تعادل مولکول‌های اکسیژن و آنتی‌اکسیدان‌ها هستند، ممکن است منجر به ویتیلیگو شود.

عوامل محیطی: مانند ناراحتی عاطفی، آفتاب سوختگی یا قرار گرفتن در معرض مواد شیمیایی

خطر ابتلا به ویتیلیگو در چه کسانی بیشتر است؟

ویتیلیگو همه نژادها و جنس‌ها را به یک اندازه درگیر می‌کند. در افرادی که رنگ پوست تیره‌تر دارند بیشتر قابل مشاهده است. اگرچه ویتیلیگو می‌تواند در هر فردی در هر سنی ایجاد شود، اما لکه‌ها معمولاً قبل از ۳۰ سالگی آشکار می‌شوند.

اگر شرایط خود ایمنی خاصی دارید، ممکن است در معرض خطر بیشتری برای ابتلا به ویتیلیگو باشید، مانند افرادی که سابقه ابتلا به بیماری‌های زیر را دارند:

- بیماری آدیسون
- کم خونی
- دیابت (نوع ۱)

- لوپوس
- پسوریازیس
- روماتیسم مفصلی
- بیماری تیروئید

عوارض ابتلا به ویتیلیگو چیست؟

افراد مبتلا به ویتیلیگو ممکن است در معرض خطر ابتلا به موارد زیر باشند:

- پریشانی اجتماعی یا روانی
- آفتاب سوختگی
- مشکلات چشمی
- از دست دادن شنوایی

انواع ویتیلیگو چیست؟

انواع ویتیلیگو عبارتند از:

عمومی: این شایع ترین نوع ویتیلیگو است که باعث می شود لکه ها در نقاط مختلف بدن ظاهر شوند.

سگمنتال: این نوع فقط یک طرف بدن یا یک ناحیه مانند دست ها یا صورت را تحت تاثیر قرار می دهد.

مخاطی: ویتیلیگوی مخاطی بر غشاهای مخاطی دهان و/یا اندام تناسلی تأثیر می گذارد.

کانونی: ویتیلیگوی کانونی نوع نادری است که در آن لکه‌ها در ناحیه کوچکی رشد می‌کنند و در طول یک تا دو سال با الگوی خاصی گسترش نمی‌یابند.

تریکوم: این عارضه به صورت لکه های دایره ای بروز می کند که به ترتیب دایره ها سفید یا بی رنگ، رنگدانه های روشن و رنگدانه هایی به رنگ طبیعی پوست هستند.

یونیورسال: نوع دیگر بیماری ویتیلیگو به شمار می رود که در این بیماری ۸۰ درصد بدن فاقد رنگدانه های طبیعی است.

ویتیلیگو چگونه تشخیص داده میشود؟

پزشک در مورد سابقه پزشکی سوال می پرسد و پوست را احتمالاً با یک لامپ مخصوص معاینه می کند. ارزیابی همچنین ممکن است شامل بیوپسی پوست و آزمایش خون نیز باشد.

انجام آزمایش های زیر معمولاً توصیه میشود:

- آزمایش آنتی بادی ضد هسته ای (ANA).
- شمارش کامل خون (CBC)
- بیوپسی پوست

درمان ویتیلیگو به چه صورت انجام می پذیرد؟

انتخاب درمان بستگی به سن، میزان درگیر شدن پوست و مکان آن، سرعت پیشرفت بیماری و تاثیر آن بر زندگی شما دارد.

داروها و درمان های مبتنی بر نور برای کمک به بازیابی رنگ پوست یا یکنواخت کردن رنگ پوست در دسترس هستند، اگرچه نتایج متفاوت و غیرقابل پیش بینی هستند. و برخی از درمان ها عوارض جانبی جدی دارند. بنابراین، پزشک ممکن است به شما پیشنهاد دهد که ابتدا سعی کنید ظاهر پوست خود را با استفاده از یک محصول آرایشی برنزه کننده تغییر دهید.

اگر شما و پزشکتان تصمیم بگیرید که بیماری خود را با دارو یا جراحی درمان کنید، این فرآیند ممکن است ماه ها طول بکشد تا اثربخشی آن مشاهده شود. و ممکن است مجبور شوید بیش از یک روش یا ترکیبی از رویکردها را امتحان کنید تا بهترین درمان را پیدا کنید.

حتی اگر درمان برای مدتی موفقیت آمیز باشد، نتایج ممکن است دوام نداشته باشند یا تکه های جدیدی ظاهر شوند. پزشک ممکن است دارویی را به عنوان درمان نگهدارنده برای کمک به جلوگیری از عود توصیه کند.

داروها:

هیچ دارویی نمی تواند روند ویتیلیگو - از بین رفتن سلول های رنگدانه (ملانوسیت ها) را متوقف کند. اما برخی از داروها، که به تنهایی، یا به همراه نور درمانی استفاده می شوند، می توانند به بازیابی مقداری رنگ کمک کنند.

داروهایی که التهاب را کنترل می کنند. استفاده از کرم کورتیکواستروئیدی روی پوست آسیب دیده ممکن است رنگ را بازگرداند. این دارو زمانی تجویز می شود که ویتیلیگو هنوز در مراحل اولیه خود باشد. عوارض جانبی احتمالی شامل نازک شدن پوست یا ظاهر شدن رگه ها یا خطوط روی پوست است.

اشکال خفیف تر دارو ممکن است برای کودکان و افرادی که دارای نواحی بزرگ پوست تغییر رنگ هستند تجویز شود.

قرص ها یا تزریقات کورتیکواستروئید ممکن است گزینه ای برای افرادی باشد که وضعیت آنها به سرعت در حال پیشرفت است.

سایر درمان های کمکی

نور درمانی: ثابت شده است که فتوتراپی با اشعه فرابنفش پیشرفت ویتیلیگو فعال را متوقف یا کند می کند. هنگامی که با کورتیکواستروئیدها یا مهارکننده های کلسینورین استفاده می شود ممکن است موثرتر باشد. اغلب دو تا سه بار در هفته به درمان نیاز خواهید داشت. ممکن است ۱ تا ۳ ماه طول بکشد تا متوجه هر گونه تغییری شوید، و ممکن است ۶ ماه یا بیشتر طول بکشد تا اثر کامل حاصل شود.

عوارض جانبی احتمالی درمان با اشعه فرابنفش B شامل قرمزی، خارش و سوزش است. این عوارض معمولاً ظرف چند ساعت پس از درمان برطرف می شوند.

ترکیب پ **سورالن** و نور درمانی. این روش درمانی یک ماده گیاهی به نام پَسورالن را با نور درمانی (فتوشیمی درمانی) ترکیب می کند تا رنگ را به تکه های روشن بازگرداند. پس از مصرف خوراکی پَسورالن یا استفاده از آن بر روی پوست آسیب دیده، در معرض اشعه ماوراء بنفش قرار می گیرد.

از بین بردن رنگ باقیمانده (دپیگمانتاسیون). اگر ویتیلیگوی شما گسترده باشد و سایر درمان ها موثر واقع نشده باشند، این درمان ممکن است یک گزینه باشد. یک عامل دپیگمانت کننده روی نواحی آسیب دیده پوست اعمال می شود. این کار به تدریج پوست را روشن می کند به طوری که با مناطق تغییر رنگ داده ترکیب می شود. درمان یک یا دو بار در روز به مدت نه ماه یا بیشتر انجام می شود.

عوارض جانبی می تواند شامل قرمزی، تورم، خارش و پوست بسیار خشک باشد. دپیگمانتاسیون دائمی است.

عمل جراحی

اگر نور درمانی و داروها موثر نبودند، برخی از افراد مبتلا به بیماری پایدار ممکن است کاندید عمل جراحی شوند. تکنیک های زیر برای یکدست کردن رنگ پوست با بازگرداندن رنگ در نظر گرفته شده است:

یکی از روشهای جراحی پیوند پوست است. در این روش، پزشک بخش های بسیار کوچکی از پوست سالم و رنگدانه دار را به مناطقی که رنگدانه خود را از دست داده اند، منتقل می کند. این روش گاهی اوقات در صورت داشتن تکه های کوچک ویتیلیگو استفاده می شود.

خطرات احتمالی شامل عفونت، زخم، ظاهر سنگفرش، رنگ لکه دار و عدم تغییر رنگ ناحیه است.

منابع:

[/https://www.medicalnewstoday.com](https://www.medicalnewstoday.com)

[/https://www.mayoclinic.org](https://www.mayoclinic.org)

[/https://www.nhs.uk/conditions/vitiligo](https://www.nhs.uk/conditions/vitiligo)

<https://fa.wikipedia.org/wiki/%D9%BE%D8%B3%D9%88%D8%B1%D8%A7%D9%84%D9%86>